

Schoolondersteuningsplan (SOP) CBS Het Lichtpunt 2022-2026

Sjabloon: SWV Passend Onderwijs RiBA, 2021-12-21

WETTELIJK KADER In de meest ideale situatie is het SOP een dynamisch instrument – een handvat voor ouders, leraren en school – om praktisch vorm te geven aan passend onderwijs. Het SOP biedt houvast bij het beoordelen of een school in staat is om onderwijsondersteuning voor een leerling te bieden en speelt een belangrijke rol bij de toelating van leerlingen op school. In het wettelijk kader is vastgesteld dat het ondersteuningsprofiel minstens eenmaal in de vier jaar door het bevoegd gezag wordt vastgesteld. Waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan:

- welke ondersteuning de school biedt aan leerlingen die dat nodig hebben, waarbij het gaat om de basisondersteuning en eventueel ook aanvullend hierop extra ondersteuning die de school (al dan niet) biedt;
- welke ambities de school heeft voor de toekomst;
- een inventarisatie van de expertise die eventueel aanwezig is en of verder moet worden ontwikkeld;
- de consequenties voor scholing van leerkrachten.

In de reguliere kwaliteitszorg hanteren scholen een stapsgewijze en cyclische aanpak om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen vorm te geven, te evalueren en bij te stellen. Daarbij is de werkwijze, het 'hoe', aan de school. In het SOP worden de uitgangspunten van het 'hoe' toegelicht; hoe geeft deze school vorm aan (basis)ondersteuning? Als dit verandert, is het aan te raden het SOP aan te passen.

Deel I: Schooldeel (op te stellen door individuele schoolteams)

Typering van de school (Voor welke kinderen willen we een school zijn? Zijn we een wijksschool? Regioschool? Brede school? IKC? Met wie werken we samen? Wat merken de kinderen daarvan?)

1a. Wat kunnen we als schoolteam al? (Welke inzet valt onder onze basisondersteuning en welke inzet is aanvullend?)

Fysiek/medisch

Basisondersteuning: Wij streven ernaar om alle leerlingen goed in beeld te hebben en te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen met medische en fysieke onderwijsbehoeften. Wij werken middels een dynamische schooldag wat inhoudt dat er een goede balans is tussen inspanning en ontspanning waardoor de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Hoe ziet dit eruit:

- We werken middels een dynamische schooldag. Inspanning en ontspanning wisselen elkaar af en zijn goed in balans.
- We richten ons op de brede ontwikkeling van de leerlingen en zetten in op vakleerkrachten voor het bewegen.
- De specifieke onderwijsbehoeften staan beschreven in het groepsoverzicht van de leerling.
- In goed overleg met ouders en evt. externe betrokkenen bespreken we de medische handelingen en het toedienen van medicatie. Hiervoor hebben een protocol dat ouders moeten ondertekenen.
- Wij hebben oefentherapie vanuit motoriek in de school.
- We houden korte lijnen met ouders en delen onze zorg en ondersteunen ouders waar zij de juiste ondersteuning kunnen vinden naar gelang de hulvraag die het kind heeft of ouders hebben.
- Onze lessen bewegingsonderwijs zijn zo ingericht dat er voor ieder kind voldoende uitdaging en ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Zowel naar boven als naar beneden toe.

- In samenwerking met I motoriek signaleren we door een helder en overzichtelijk signaleringsinstrument dat voor alle leerkrachten duidelijk is.

Breedteondersteuning:

- Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan hierboven beschreven schakelen we de expertise van het SWV RiBA en/of het wijkteam via SOT en/of HIA. In.
- Hierbij sluiten ook het wijkteam en het CJG aan.
- Het welbevinden en de ontwikkeling van de leerling vormt het uitgangspunt van dit overleg.
- We zoeken de samenwerking met I motoriek.
- We stemmen af met externe betrokkenen .

Wat kunnen we niet:

We kunnen hierbij lastig aangeven wat onze grens is en wat we dus niet kunnen.. Dit is per casus en situatie verschillend en is zal een voortdurende afstemming vragen in overleg met ouders, leerkrachten en ondersteunende instanties. Centraal hierbij staat het welbevinden van de leerlingen en of wij als basisschool tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en onderwijsbehoeften die dit kind nodig heeft. In het algemeen kunnen we zeggen dat we onze grens bereiken / handelingsverleggen zijn:

-Leerlingen met een ernstig lichamelijke beperking.

Ambities:

Dynamische schooldag::

We hebben als school de afgelopen jaren al mooie stappen gemaakt op het gebied van de dynamische schooldag. Dit jaar gaan de expertise van het team nog verder uitbouwen. Hierin zullen we begeleid worden door externen. Verder zijn we ons heel bewust van het feit dat de motorische ontwikkeling van een kind heel belangrijk is voor de algehele ontwikkeling en dat de reden is dat we hier breed en intensief op in zetten.

Leren en ontwikkeling en werkhouding

Basisondersteuning: Wij streven ernaar om alle leerlingen goed in beeld te hebben en te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen zodat ze zich zo optimaal kunnen ontwikkelen.

Hoe ziet dit eruit:

- We werken handelingsgericht en differentiëren ons aanbod.
- We werken middels het Protocol Leesproblemen en Dyslexie.
- We werken middels Het Protocol Ernstige rekenproblemen en dyscalculie
- We werken middels de leerlijnen waardoor zowel de leerling als de leerkracht goed zicht heeft op welke doelen bereikt zijn en naar welke de leerling op weg is en de leerlingen op hun eigen leerlijn ontwikkeling door kunnen maken.
- We volgen de leerlingen op didactisch gebied d.m.v. Leerlijnen Jonge Kind, de leerlijnen in Snappet en het leerlingvolgsysteem van CITO .
- We werken aan de hand van DPL om onze doelen te behalen en feedback te ontvangen van de leerlingen of en in welke mate de doelen behaald zijn. We formuleren de doelen SMARTI (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden, Inspirerend)
- Middels lesson studies bereiden we regelmatig lessen voor om van en met elkaar te leren. Dit is gericht op het voorbereiden van lessen betreffende begrijpend luisteren en begrijpend lezen.
- We beschikken over een Handboek waarin alle afspraken en regels staan beschreven zodat er een doorgaande lijn in de school zichtbaar is en deze ook snel en makkelijk voorhanden zijn voor een ieder binnen de school.
- De leerkrachten stellen 2x per jaar een groepsplan op waarin zij hun aanbod van het afgelopen half jaar evalueren maar ook het aanbod voor het komende half jaar in noteren. In het aanvullend aanbod wordt het aanbod van de leerlingen beschreven die extra ondersteuning krijgen naast de extra instructie van de leerkracht en het aanbod van de leerlingen die buiten de 3 arrangementen vallen zoals leerlingen die op een eigen leerlijn werken of de Prisma klas volgen.

- Tweemaal per jaar presenteren de leerkrachten hun groep aan collega leerkrachten, de intern begeleiders en de directeur en bespreken we o.a. de puzzelstukjes. We delen met elkaar de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van onze leerlingen waarin de leerkracht eigenaar is.
- Voor leerlingen die meer aankunnen bieden wij extra verdieping en verbreding d.m.v. het aanbieden van plusmappen maar ook de mogelijkheid tot deelname aan de Prismagroep. De leerlingen die werken in de plusmap krijgen instructie en worden begeleid door onze HB expert die ook de Prisma groep leidt. Naast verbreding en verdieping staat ook het leren leren centraal voor deze groep leerlingen.
- We bewegen veel en doen aan bewegend leren waardoor de leerlingen in staat zijn om zich optimaal te kunnen ontwikkelen middels zoveel mogelijk zintuigen.

Breedteondersteuning: We geloven erin dat alle kinderen ten opzichte van zichzelf groei kunnen doormaken en willen een passende plek zijn om hier de voorwaarden voor te creëren wanneer de basisondersteuning ontoereikend is.

Hoe dit eruit ziet:

Wanneer de basisondersteuning niet voldoende blijkt en een leerling meer ondersteuning nodig heeft ,schakelen we :

- de expertise van onze ketenpartners zoals het CJG en het Wijkteam in.
- de expertise van het samenwerkingsverband RiBA in zoals ambulante ondersteuning of een consultatieve leerlingbespreking.
- een onderwijs ondersteuner in middels een aanvraag bij het bevoegd gezag van de school.

Verder:

- organiseren we structureel SOT overleggen in waarin het welbevinden van de leerling een cruciale rol speelt en waar de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart worden gebracht.
  - stemmen we af met externe betrokkenen (logopedistes, psychologen, therapeuten, observatiegroepen, etc.)
  - Is er de mogelijkheid tot een organiseren van een HIA wanneer we handelingsverleggen dreigen te raken.
- Tijdens dit gesprek gaan we op zoek naar perspectief binnen of buiten de huidige school.

Wat kunnen we niet:

We kunnen hierbij lastig aangeven wat onze grens is en wat we dus niet kunnen.. Dit is per casus en situatie verschillend en is zal een voortdurende afstemming vragen in overleg met ouders, leerkrachten en ondersteunende instanties. Centraal hierbij staat het welbevinden van de leerlingen en of wij als basisschool tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en onderwijsbehoeften die dit kind nodig heeft. In het algemeen kunnen we zeggen dat we onze grens bereiken / handelingsverleggen zijn:

-voor het jonge kind met zeer intensieve meervoudige ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag/taal/werkhouding en op sociaal/emotioneel gebied.

- als we merken dat een leerling ondanks alle extra ondersteuning te weinig groei doormaakt en hierdoor zijn welbevinden verliest. .

Ambities:

Teach:

Middels het toepassen van de Teach technieken werkt het team aan de ontwikkeling om de leerlingen continu uit te dagen en om de effectieve leertijd te vergroten. Dit vindt plaats d.m.v:

- Data verzamelen over het niveau van leerlingen
- Actie ondernemen naar aanleiding van verzamelde data en de 'Fouten maken hoort erbij'-cultuur.
- De lat hoog leggen
- Een goede planning
- Een duidelijke lesstructuur
- Ratio opbouwen door vragen te stellen
- Ratio opbouwen door schrijven
- Ratio opbouwen door het voeren van discussies

- Vaste systemen en routines
- Hoge verwachtingen uitspreken
- Werken aan relatie en vertrouwen

We gaan de doelen van DPL en Teach Like a Champion bereiken d.m.v. teamtrainingen in combinatie met klassenconsultaties vanuit de Teach coördinatoren, de leden van de PLG werkgroep en de begeleider vanuit het CED die ook de teambijeenkomsten samen met de Teach coördinatoren, de leden van de PLG werkgroep en de directie voorbereidt en evalueert.

Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en/ of meer- en hoogbegaafden:

Op het Lichtpunt hebben we een helder beleid en een duidelijke werkwijze wat betreft deze groep leerlingen in de groepen 4/5 t/m 8. Dit beleid en deze werkwijze is een aantal jaren geleden tot stand gekomen onder begeleiding van Bureau Ponte. We gaan de komende periode expertise opdoen en beleid maken op HB gebied gericht op de leerlingen van de groepen 1 t/m 4. Dit ook onder begeleiding van Bureau Ponte of Novilo. Deze gesprekken lopen nog op dit moment. Het doel is dat we beter worden in het signaleren van deze kinderen. Zeker omdat kinderen in de onderbouw zich snel aan gaan passen aan de groep om niet anders te zijn. Daarnaast willen we alle leerlingen die meer uitdaging aan kunnen een passend aanbod bieden vanuit een duidelijke visie, een helder beleid en een doorgaande lijn in de hele school.

HGW 2.0:

De komende periode ligt de nadruk vanuit de Werkgroep HGW op:

Kinderen eigenaar laten zijn van hun leerproces.

PLG (Professionele Leergemeenschappen)

We gaan ons de komende periode verder ontwikkelen als professionele leergemeenschap. Dit doen we door met elkaar lessen voor te bereiden middels het DPL model. De leerkrachten gaan vervolgens bij elkaar les bekijken en wordt de les nog een keer gegeven met de tops en tips vanuit de consultatie. Dit alles onder begeleiding van de DPL werkgroep. Dit is in eerste instantie gericht op begrijpend luisteren en begrijpend lezen.

Door het creëren van een professionele leergemeenschap:

Vindt er beter onderwijs plaats door van elkaar te leren

Hebben we meer houvast door samenwerking

Zijn we een goed voorbeeld voor de leerlingen

Blijven de leerkrachten groeien

Hebben we meer werkplezier

Werkt dit als een motor voor verandering

Dient de school als goede werkgever

DPL Doordacht Passend Lesmodel

Doel:

Leerkrachten weten hoe je je les efficiënt voorbereidt.

Leerkrachten kunnen passende doelen stellen.

Leerkrachten weten en hoe en waarom je voorkennis activeert.

Kunnen de instructie effectief vormgeven volgens de uitgangspunten van het Directe instructie model

Leerkrachten weten hoe je de les evalueert.

Passen technieken toe om de leerlingen te betrekken, activeren en motiveren.

Bekwamer worden in het voeren van kind gesprekken.

We zijn hier al mee gestart en hebben o.a. onlangs de "cijferrapporten" vervangen door Portfolio's.

Wat we meer willen ontwikkelen is dat de leerlingen weten waar ze staan, meer inzicht krijgen in wat de volgende stap is in hun ontwikkeling op de diverse leergebieden en weten wat ze nodig hebben hoe ze dit kunnen bereiken. Dit proces wordt aangestuurd door de werkgroep HGW in samenwerking met ib.

Sociaal/emotioneel

Basisondersteuning: Wij streven ernaar om alle leerlingen goed in beeld te hebben en te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen met een goed welbevinden als gevolg.

Hoe ziet dit eruit:

- We voeren persoonlijke (ontwikkel)gesprekken tussen leerkracht en leerling
- We voeren persoonlijke (ontwikkel)gesprekken met ouders en kind
- De intern begeleiders zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de leerlingen. We streven ernaar vooral vroegtijdig te signaleren en preventief interventies in te zetten zodat onze kinderen binnen een veilige setting nabij thuis hun schoolloopbaan kunnen volgen. Daarnaast blijft de rust en het veilige klimaat binnen de groepen gewaarborgd wat de hele groep ten goede komt.
- We volgen de leerlingen op sociaal/emotioneel niveau en qua werkhouding d.m.v. het observatie programma ZIEN en Leerlijnen Jonge Kind.
- We hebben een omgangsprotocol en vertrouwenspersonen zodat iedereen op de hoogte is wat we van elkaar verwachten en waar zowel leerlingen als ouders terecht kunnen mocht hier behoefte aan zijn. Leerlingen kunnen gebruik maken van een brievenbus waarin leerlingen hun vragen/zorgen kunnen delen.
- We werken middels de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld. De aandachtsfunctionaris houdt het team op de hoogte van ontwikkelingen en zorgt dat het werken met de Meldcode geëvalueerd wordt, dat de behoefte aan nascholing in beeld is en gefaciliteerd wordt door directie maar ook dat de Meldcode regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en alle stappen helder zijn.
- We voeren kindgesprekken en observeren de leerlingen om ze zo goed mogelijk te kunnen begrijpen.
- Van iedere leerling worden de stimulerende/ belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften in kaart gebracht.
- Het bewegen buiten ook in de pauzes is altijd onder begeleiding van beweegcoaches en tutores zodat de leerlingen gericht aan het bewegen zijn en er veel; minder conflicten plaatsvinden wat het welbevinden en het leren van onze leerlingen ten goede komt. Ook gaat er veel minder onderwijstijd verloren aan het oplossen van conflicten.
- We zijn bekwaam in het toepassen de verschillende Teach technieken waardoor er rust en regelmaat heerst en een stevig klassenmanagement wat de mogelijkheid biedt om te differentiëren en het voeren van kindgesprekken.

Breedteondersteuning: We streven ernaar om kinderen die iets meer/anders nodig een veilige/passende plek te kunnen bieden.

Hoe dit eruit ziet:

Wanneer de basisondersteuning niet voldoende blijkt en een leerling meer ondersteuning nodig heeft, schakelen we :

- de expertise van onze ketenpartners zoals het CJG en het Wijkteam in.
- de expertise van het samenwerkingsverband RiBA in zoals ambulante ondersteuning of een consultatieve leerlingbespreking.
- een onderwijs ondersteuner in middels een aanvraag bij het bevoegd gezag van de school.

Verder:

- organiseren we structureel SOT overleggen in waarin het welbevinden van de leerling een cruciale rol speelt en waar de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart worden gebracht.
  - stemmen we af met externe betrokkenen (logopedistes, psychologen, therapeuten, observatiegroepen, etc.)
  - Is er de mogelijkheid tot een organiseren van een HIA wanneer we handelingsverleggen dreigen te raken.
- Tijdens dit gesprek gaan we op zoek naar perspectief binnen of buiten de huidige school.

Wat kunnen we niet:

We kunnen hierbij lastig aangeven wat onze grens is en wat we dus niet kunnen.. Dit is per casus en situatie verschillend en is zal een voortdurende afstemming vragen in overleg met ouders, leerkrachten en ondersteunende instanties. Centraal hierbij staat het welbevinden van de leerlinge en of wij als basisschool tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en onderwijsbehoeften die dit kind nodig heeft. In het algemeen kunnen we zeggen dat we onze grens bereiken / handelingsverlegen zijn:

- voor kinderen met ernstige gedragsproblematiek.
- voor leerlingen die voor zichzelf, medeleerlingen of leerkracht (structureel) een bedreiging vormen.
- voor leerlingen waar geen contact mee gemaakt kan worden (relatie) kan geen passend onderwijs georganiseerd worden.

Ambities:

-We zijn op zoek naar een SOVA methode waarin we de basisondersteuning nog steviger neerzetten doordat leerkrachten in combinatie met de methode en d.m.v. trainingen over meer expertise gaan beschikken.

Thuisituatie

Hoe ziet dit eruit:

Basisondersteuning: Wij streven ernaar dat alle leerlingen voldoende ontwikkeling/groei doormaken op alle ontwikkelingsgebieden.

- We hebben een activiteitencommissie en een medezeggenschapsraad.
- We informeren ouders via Parro, koffieochtenden, gesprekken en informatieavonden.
- We gebruiken diverse social media-kanalen (zoals Facebook, Instagram en YouTube) om (nieuwe) ouders een inkijkje te geven in de school.
- We zien ouders als gelijkwaardige gesprekspartners en nemen contact op wanneer hier aanleiding voor is bv. n.a.v. een incident of als we dingen signaleren of zorg hebben omtrent een leerling.
- We vinden ouderbetrokkenheid erg belangrijk. Het hebben van betrokken ouders heeft een positieve invloed op de schoolprestaties van de leerlingen.

Breedteondersteuning: Wij streven ernaar een passende plek te zijn voor ieder kind in de thuisnabije omgeving.

Hoe dit eruit ziet:

Wanneer de basisondersteuning niet voldoende blijkt en een leerling meer ondersteuning nodig heeft, schakelen we :

- de expertise van onze ketenpartners zoals het CJG en het Wijkteam in.
- de expertise van het samenwerkingsverband RiBA in zoals ambulante ondersteuning of een consultatieve leerlingbespreking.
- De expertise van Veilig Thuis aan de hand van het Protocol van de Meldcode.

Verder:

- organiseren we structureel SOT overleggen in waarin het welbevinden van de leerling een cruciale rol speelt en waar de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart worden gebracht.
- stemmen we af met externe betrokkenen (logopedistes, psychologen, therapeuten, observatiegroepen, etc.)

Wat kunnen we niet:

We kunnen hierbij lastig aangeven wat onze grens is en wat we dus niet kunnen.. Dit is per casus en situatie verschillend en is zal een voortdurende afstemming vragen in overleg met ouders, leerkrachten en ondersteunende instanties. Centraal hierbij staat het welbevinden van de leerlingen en of wij als basisschool

tegenoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en onderwijsbehoeften die dit kind nodig heeft. In het algemeen kunnen we zeggen dat we onze grens bereiken / handelingsverlegen zijn:

- Wanneer ouders het vertrouwen opzeggen in de school en/of er sprake is van agressief gedrag van de ouders.
- Wanneer het ouders en school niet lukt om op een lijn komen te zitten
- Problemen in de thuissituatie kunnen wij niet oplossen op school.

Ambities:

We vinden de samenwerking tussen ouders en school van cruciaal belang voor de ontwikkeling van een kind. We zullen dan ook voortdurend investeren in een goede samenwerking tussen school en ouders om zo het welbevinden te monitoren en de ontwikkeling van de leerlingen te versterken.

De inzet van bovenstaande zorgt ervoor dat we in staat zijn om onderstaande leerlingen passend onderwijs kunnen bieden:

-Leerlingen met bepaalde medische ondersteuning (allergie, diabetes, gehoorbeperking, gezichtsbeperking, motorische beperking, toedienen van medicijnen). Voor het toedienen van medicatie of het toepassen van medische handelingen hebben we een protocol. Ouders vullen een formulier in en ondertekenen dit waarin beschreven staat om welke medicatie of medische handeling het gaat en waar alle relevante informatie beschreven staat.

-Leerlingen met dyslexie.

-Leerlingen met dyscalculie.

-Leerlingen met een OPP.

-Leerlingen met een beneden gemiddeld IQ.

-Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong (meer-en hoogbegaafden).

-Leerlingen met een grote taalachterstand/taalstoornis. Ook leerlingen die vanuit een cluster 2 school instromen in het PO.

-Leerlingen met diabetes.

-Leerlingen met allergieën.

-Slechthorende leerlingen.

-Leerlingen met het Syndroom van Down.

-Leerlingen met een lichte motorische beperking.

-Leerlingen met een achterstand in de motorische ontwikkeling.

-Leerlingen met het 16p11.2 syndroom.

-Leerlingen met epilepsie.

-Leerlingen met faalangst.

-Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte wat betreft aandacht/concentratie/werkhouding met of zonder diagnose.

-Leerlingen met een meervoudige diagnose zoals PDD NOS en ADHD/ADD

-Leerlingen die te maken hebben met echtscheidingsproblematiek.

-Leerlingen waarvan 1 van de ouders is overleden (rouwverwerking)

-Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van gedrag.